

“Koronavirus (COVID-19) pandemiyasının və bundan irəli gələrək dünya enerji və səhm bazarlarında baş verən kəskin dalğalanmaların Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatına, makroiqtisadi sabitliyə, ölkədə məşğulluq məsələlərinə və sahibkarlıq subyektlərinə mənfi təsirinin azaldılması ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 19 mart tarixli 1950 nömrəli Sərəncamınının 10.2-ci bəndinin icrası ilə bağlı

TƏDBİRLƏR PLANI

Tədbirin adı	Əhatə dairəsi, min nəfər	Kompensasiya məbləği, mln.manat		İcraçı	İcra müddəti
		AR Prezidentinin Sərəncamı ilə ayrılan vəsait hesabına	Digər mənbələr		
I. İQTİSADI ARTIMA VƏ SAHİBKARLIĞA DƏSTƏK					
A. YAXIN DÖVRDƏ PANDEMİYANIN ÖLKƏ İQTİSADIYYATINA MƏNFİ TƏSİRLƏRİNİN AZALDILMASI MƏQSƏDİLƏ TƏXİRƏSALINMAZ TƏDBİRLƏRİN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ					
İQTİSADI QURUMLARIN FƏALİYYƏTİNİN FÖVQƏLADƏ KOORDİNASIYASI İSTİQAMƏTİNDƏ					
1. Pandemiya səbəbindən yaranmış şəraitdə iqtisadi siyasət sahəsində təxirəsalınmaz qərarların vaxtında və çevik qəbul edilməsi üçün iqtisadiyyatda baş verən proseslərin operativ izlənilməsi və bu barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin mütəmadi məlumatlandırılması məqsədilə aidiyyəti dövlət qurumları və dövlət müəssisələri tərəfindən tələb olunan həcmdə məlumatların müvafiq elektron bazaya daxil edilməsi (İN tərəfindən təşkil ediləcək) və bu elektron bazaya bütün aidiyyəti qurumların çıxışının təmin olunması (siyahısı Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq olunmaqla)				İşçi Qrupa sədrlik edən qurumlar	2020-ci ilin aprel-dekabr ayları
İŞ YERLƏRİNİN VƏ SOSIAL SABİTLİYİN QORUNMASI İSTİQAMƏTİNDƏ					
2. Pandemiya zamanı zərər çəkmiş sahələrdə çalışan maddəli işçilərin əməkhaqqının müəyyən hissəsinin ödənilməsi (iş yerlərinin azaldılmaması məqsədilə)	300	215		İN, MN	2020-ci il ərzində
3. Pandemiya zamanı zərər çəkmiş sahələrdə fəaliyyət göstərən fərdi (mikro) sahibkarlara maliyyə dəstəyinin göstərilməsi (iş yerlərinin azaldılmaması məqsədilə - əsas meyar kimi 2019-cu ildə vergi ödənişlərini, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta ödənişlərini həyata keçirmiş vergi ödəyicilərinə şamil edilməklə)	300	80		İN, MN	2020-ci il ərzində

İQTİSADİYYATDA ŞƏFFAFLIĞIN ARTIRILMASI İSTİQAMƏTİNDƏ

4. İqtisadi artımın və investisiyaların maliyyə mənbələrinin genişləndirilməsi məqsədilə ölkədə kapitalın və əmlakın amnistiyasının nəzərdən keçirilməsi				İN MN AMB	2020-ci ilin aprel - dekabr ayları
İQTİSADI FƏALLIĞIN QORUNMASINA VERGİ STİMULLARININ VERİLMƏSİ İSTİQAMƏTİNDƏ					
5. Pandemiyadan zərər çəkmiş sahələrdə fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinə (o cümlədən kiçik və orta sahibkarlığa) aşağıdakı vergi güzəştlərinin və təsillərinin verilməsi:				İN, MN	2020-ci ilin aprel ayı
5.1. mikro sahibkarlıq subyektlərinə sadələşdirilmiş vergi üzrə müddətli güzəştin verilməsi;					
5.2. əmlak və torpaq vergisindən müddətli azadolmaların verilməsi;					
5.3. vergi ödəyicilərinə mənfəət (gəlir) vergisi və sadələşdirilmiş vergi üzrə müddətli güzəştlərin verilməsi;					
5.4. mənfəət (gəlir) və əmlak vergisi üzrə cari vergi ödəmələrindən müddətli azad edilməsi;					
5.5. mikro sahibkarlıq subyektləri üzrə hesabatların (gəlir, mənfəət, əmlak və sadələşdirilmiş vergi) verilməsi və vergilərin ödənilməsi müddətinin uzadılması;					
5.6. pandemiyanın mənfəət təsir etdiyi iqtisadi fəaliyyət sahələri üzrə vergilərin ödənilməsi müddətinin uzadılması;					
5.7. əhalinin ərzaq və tibbi ehtiyacları üçün zəruri olan bəzi məhsul növlərinin idxalının ƏDV-dən müddətli azad edilməsi;					
5.8. əhalinin ərzaq, tibb və digər zəruri məhsullara olan tələbatının qısa müddətdə ödənilməsi məqsədilə bəzi məhsul növlərinin istehsalı ilə bağlı xammal və materialların idxalının ƏDV-dən azad edilməsi;					
5.9. epidemiyanın qarşısının alınması və əhalinin həyat və sağlamlığının qorunması məqsədilə vergi ödəyicisi tərəfindən həyata keçirilən zəruri profilaktik, o cümlədən dezinfeksiya tədbirlərinə görə çəkilmiş xərclərin gəlirdən çıxılması;					
5.10. icarə haqqından tutulan vergilər üzrə güzəştin verilməsi;					
5.11. ödənilməmiş vergi, məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqlarına görə faizlərin hesablanmasının müəyyən müddətə təxirə					

salınması;					
5.12. bir sıra sahibkarlıq subyektlərinin sosial sığorta yükünün azaldılması					
İQTİSADİYYATA VƏ SAHİBKARLIĞA DÖVLƏTİN KREDİT-ZƏMANƏT DƏSTƏYİNİN VERİLMƏSİ İSTİQAMƏTİNDƏ					
6. Pandemiyadan zərər çəkmiş sahələrdə fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinə (o cümlədən kiçik və orta sahibkarlığa) veriləcək 0.5 mlrd. manat həcmində bank kreditləri üzrə dövlət zəmanətinin verilməsi və kredit faizlərinin subsidiyalaşdırılması:		20		İN, MN, KTN	2020-ci ilin aprel ayı
6.1. Yeni verilən 500 milyon manat həcmində kreditlərin 60%-nə dövlət zəmanətinin verilməsi;					
6.2. Zəmanət verilən kreditlər üzrə faiz dərəcəsinin 50%-nin dövlət büdcəsi hesabına subsidiyalaşdırılması;					
6.3. Kreditlərin maksimal faiz dərəcəsi, müddəti, fəaliyyət sahələri üzrə əhatə dairəsi və digər meyarların 2 həftə ərzində hazırlanaraq təqdim olunması;					
6.4. Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən aqrar sektorda girovsuz mikrokreditlərin verilməsi üzrə mexanizmin yaradılması					
7. Sahibkarlığın İnkişafı Fonduna əlavə vəsaitlərin ayrılması		50		İN, MN	2020-ci ilin aprel-may ayları
8. Pandemiyadan zərər çəkmiş sahələrdə fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinin (o cümlədən kiçik və orta sahibkarlığın) 2020-ci il 10 mart tarixinə 1 mlrd.manat həcmində mövcud kredit portfeli üzrə kredit faizlərinin subsidiyalaşdırılması:			50	İN	2020-ci ilin aprel-may ayları
8.1. 2020-ci il 10 mart tarixinə dövlət zəmanəti olmayan mövcud bank kreditlərinin faiz dərəcəsinin bir il üzrə 10%-in subsidiyalaşdırılması					
8.2. Kreditlərin müddəti, fəaliyyət sahələri üzrə əhatə dairəsi və digər meyarların 2 həftə ərzində hazırlanaraq təqdim olunması					2020-ci ilin aprel ayı
9. Güzəştli ipoteka kreditləri üçün ayrılan vəsaitlərin həcmnin artırılması		90		MN	2020-ci ilin aprel ayı
10. Həyati vacib sərnişindəşımaya sahəsinə maliyyə dəstəyinin verilməsi		280		MN	2020-ci il ərzində

İQTİSADİYYATIN VƏ SAHİBKARLARIN GÜZƏŞTLİ ŞƏRTLƏRLƏ KREDİT RESURSLARINA ÇIXIŞ İMKANLARININ GENİŞLƏNDİRİLMƏSİ İSTİQAMƏTİNDƏ

11. Ölkədə sahibkarlıq fəaliyyətini (o cümlədən kiçik və orta sahibkarlığı) dəstəkləyən və dövlət tərəfindən yaradılmış bütün maliyyə və təşviq institutları və fondlarının fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi məqsədilə Koordinasiya Şurasının yaradılması				NK	2020-ci il ərzində
12. Dövlət tərəfindən yaradılmış maliyyə və təşviq institutları və fondlarının fəaliyyəti sahəsində aşağıdakı istiqamətlərdə təxirəsalınmaz tədbirlərin həyata keçirilməsi:				İN, MN, AMB	2020-ci il ərzində
12.1. <i>sahibkarlığın İnkişafı Fondunun maliyyələşdirmə alətlərinin genişləndirilməsi, o cümlədən daşınar əmlakın girovu əsasında kreditlərin verilməsi, zəruri tibbi ləvazimat və avadanlıqların istehsalçılara güzəştli kreditlərin ayrılması, uzunmüddətli investisiya tələb edən sahələr üzrə kiçik və orta həcmli kreditlər üçün kredit müddətinin artırılması</i>					
12.2. <i>İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu tərəfindən kredit faizlərinin subsidiyalaşdırılması və kredit zəmanəti alətlərinin təkmilləşdirilməsi, o cümlədən bir kredit üzrə zəmanətin kreditə nisbətinin yuxarı həddinin artırılması, zəmanət üzrə xidmət haqlarının, müvafiq cərimələrin və digər məhdudiyətlərin ləğv edilməsi, faiz subsidiyası verilən kreditlərin illik faiz dərəcəsinin azaldılması, zəmanət ödənişlərinə həddin artırılması və zəmanətlərə tətbiq olunan komissiyaların azaldılması</i>				İKZF, MN, İN	

PANDEMİYANIN MƏNFİ TƏSİR ETDİYİ FƏALİYYƏT SAHƏLƏRİNDƏ ƏLAVƏ DƏSTƏK TƏDBİRLƏRİNİN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ İSTİQAMƏTİNDƏ

13. Dövlət əmlakını icarəyə götürmüş və pandemiya nəticəsində zərər çəkmiş sahibkarlıq subyektlərindən (o cümlədən kiçik və orta sahibkarlardan) icarə haqqının 2020-ci ilin sonunadək hesablanmaması				İN, MN	2020-ci ilin aprel-may ayları
14. Dövlət torpaq fonduna aid torpaq sahələrini icarəyə götürmüş və pandemiya nəticəsində zərər çəkmiş sahibkarlar (o cümlədən kiçik və orta sahibkarlar) tərəfindən ödənilən icarə haqlarının 2020-ci ilin sonunadək hesablanmaması				İN, MN	2020-ci ilin aprel-may ayları
15. Sənaye məhəllələrində pandemiyanın mənfi təsir etdiyi sahələr üzrə fəaliyyət göstərən rezidentlərin icarə haqlarının 2020-ci ilin sonunadək hesablanmaması				İN, MN	2020-ci ilin aprel-may ayları

					ayları
16. Qeyri-neft məhsullarının ixracının artırılmasına və stimullaşdırılmasına yönəlmiş aşağıdakı istiqamətlərdə tədbirlərin görülməsi:					
16.1. qeyri-neft məhsullarının ixracına marağın artırılması məqsədilə beynəlxalq təcrübədə istifadə edilən malların ixrac qeydi ilə satışı (malların ixrac edilməməsi halında vergilərin ödənilməsinin bank qərantiyası və sair üsullarla təmin edilməsi şərtlə) mexanizminin Vergi Məcəlləsinə daxil edilməsi;				İN, DGK	2020-ci il ərzində
16.2. idxal olunan və yerli istehsalı olmayan xammal və ara mallardan asılı olan yerli istehsal sahələrinin rəqabət qabiliyyətinin artırılması məqsədilə müvafiq siyahı üzrə gömrük rüsumu güzəştlərinin tətbiqi;					
16.3. sahibkarlar tərəfindən daxildə xüsusi gömrük prosedurundan istifadənin stimullaşdırılması istiqamətində tədbirlərin görülməsi					
17. Əhalinin ərzaq və tibbi ehtiyacları üçün zəruri olan və ölkəyə idxal olunan müvafiq məhsullarla tam və fasiləsiz təmin edilməsi məqsədilə aşağıdakı tədbirlərin həyata keçirilməsi:					
17.1. zəruri hesab edilən məhsullar üzrə idxal rüsumlarının müddətli olaraq "0" dərəcəyə endirilməsi (və ya azaldılması);				İN, DGK	2020-ci il ərzində
17.2. zəruri hesab edilən məhsulların idxalı zamanı həyata keçirilən gömrük rəsmiləşdirilməsi, nəzarət və icazələrin (sertifikatların) verilməsi tədbirlərinin növbədənkenar (sürətləndirilmiş) tətbiqi					
18. Kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi üçün dövlət satınalmalarında yerli istehsal (mal və xidmətlərə) məhsulların alınması məqsədilə əlavə tədbirlərin görülməsi				İN	2020-ci il ərzində
19. Bank və sığorta bazarının peşəkar iştirakçılarının maliyyə bazarlarına nəzarət orqanına ödədikləri haqların ləğv edilməsi				AMB, MN	2020-ci ilin aprel ayı
B. POST-PANDEMİYA DÖVRÜNDƏ İQTİSADİ ARTIMIN YENİ MODELİNİN TƏTBİQİ İSTİQAMƏTİNDƏ TƏXİRƏSALINMAZ TƏDBİRLƏRİN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ					
1. Daxili tələbin genişləndirilməsi vasitəsilə iqtisadi artımın sürətinin və məşğulluğun qorunması, yeni iş yerlərinin açılması məqsədilə aşağıdakı fəaliyyət sahələrinin ortamüddətli dövrdə dövlətin iqtisadi siyasətinin əsas prioritetləri kimi müəyyən olunması, bu sahələrin inkişafının dövlət tərəfindən dəstəklənməsi və özəl investisiyaların cəlb olunmasının təşviq edilməsi:					
1.1. tikinti sektoru;				İN, MN	2020-ci il ərzində

1.2. dağ-mədən sənayesi;					
1.3. neft-kimya sənayesi;					
1.4. rəqəmsal iqtisadiyyat;					
1.5. nəqliyyat, ticarət və logistika;					
1.6. telekommunikasiya;					
1.7. kənd təsərrüfatı və emal sənayesi;					
1.8. daxili turizm.					
2. Dövlət əmlakının idarə olunması sisteminin təkmilləşdirilməsi, o cümlədən dövlət şirkətlərinə münasibətdə dövlətin maraqlı tərəf (investor) qismində çıxış etməsi məqsədilə aşağıdakı islahatların həyata keçirilməsinə dair təkliflərin hazırlanması:					
2.1. Dövlət adından şirkətlərin vahid mərkəzdən idarə olunması, onların fəaliyyətinin, o cümlədən investisiya proqramlarının şəffaflığının və iqtisadi səmərəsinin yüksəldilməsi, rəqabət qabiliyyətinin təmin olunması üçün Dövlət İnvestisiya Holdinginin yaradılması;					İN, MN 2020-ci il ərzində
2.2. Dövlət İnvestisiya Holdinginin fəaliyyəti çərçivəsində dövlət şirkətlərində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi, korporativ standartların tətbiqi və maliyyə şəffaflığının təmin olunması;					
2.3. Dövlət mülkiyyətli müəssisələr üzrə özəlləşdirmə proqramının hazırlanması					
3. Tikinti sektorunda strateji layihələrin işlənməsi və həyata keçirilməsinin yeni mexanizminin yaradılması məqsədilə şəhərlərin və regionların inkişafının sürətləndirilməsi üçün Azərbaycan İnşaat Korporasiyasının yaradılması və korporasiya tərəfindən aşağıdakı fəaliyyətin həyata keçirilməsinə dair təkliflərin hazırlanması:					
3.1. strateji layihələr portfelinin uzunmüddətli idarə olunması, yeni layihələrin işlənməsi;					İN, MN 2020-ci il ərzində
3.2. bu layihələrin maliyyələşməsinə investorların cəlb edilməsi;					
3.3. dövlət tərəfindən yeni tikinti layihələri üçün yerlərin ayrılması və zəruri infrastrukturun yaradılması;					
3.4. multi-funksional tikintini təmin edən pilot layihənin həyata keçirilməsi.					
4. Özəl-dövlət tərəfdaşlığının genişlənməsinə əlverişli zəmin yaratmaq üçün müvafiq qanunvericilikdə dəyişikliklərin edilməsi					İN 2020-ci il ərzində

II. MƏŞĞULLUQ VƏ SOSIAL RİFAHA DƏSTƏK

DÖVLƏT SEKTORU ÜZRƏ İŞÇİLƏRİN İŞSİZLİK RİSKİNDƏN QORUNMASI VƏ SOSIAL MÜDAFİƏSİ İSTİQAMƏTİNDƏ

1. Dövlət sektoru üzrə işçilərin əsassız yerə işdən çıxarılması, ixtisarına yol verilməməsi və məzuniyyətə buraxılan işçilərin əməkhaqlarının saxlanması	910			ƏƏSMN	2020-ci ilin aprel-may ayları
--	-----	--	--	-------	-------------------------------

QEYRİ-DÖVLƏT SEKTORU ÜZRƏ MUZDLU İŞÇİLƏRİN İŞSİZLİK RİSKİNDƏN QORUNMASI VƏ SOSIAL MÜDAFİƏSİ İSTİQAMƏTİNDƏ

2. Qeyri-dövlət sektoru üzrə işçilərin əsassız yerə işdən çıxarılması, ixtisarına yol verilməməsi məqsədilə işəgötürənlərlə bağlı qanunvericiliyə uyğun iş aparılması və gündəlik nəzarətin təmin edilməsi	664			ƏƏSMN	2020-ci ilin aprel-may ayları
--	-----	--	--	-------	-------------------------------

İŞSİZ VƏ İŞDƏN AZAD OLUNMUŞ ŞƏXSLƏRİN MƏŞĞULLUĞU VƏ SOSIAL MÜDAFİƏSİ İSTİQAMƏTİNDƏ

3. 50 min haqqı ödənilən ictimai iş yerinin yaradılması vasitəsilə işsiz şəxslərin müvəqqəti məşğulluğunun təmin edilməsi	50	30 (2 aylıq)		ƏƏSMN	2020-ci ilin aprel-may ayları
---	----	--------------	--	-------	-------------------------------

4. Dövlət Məşğulluq Xidməti orqanlarında işsiz kimi qeydiyyatda alınan şəxslərə yaşayış minimumu həcmində (190 manat) birdəfəlik ödəmənin verilməsi	200	70 (2 aylıq)		ƏƏSMN	2020-ci ilin aprel-may ayları
---	-----	--------------	--	-------	-------------------------------

5. İşsizlikdən Sığorta Fondu, BMT İnkişaf Proqramı və Dünya Bankı ilə əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilən özünüməşğulluq proqramının genişləndirilməsi və icrasının sürətləndirilməsi	11		70 (İSF)	ƏƏSMN	2020-ci ilin aprel-dekabr ayları
--	----	--	----------	-------	----------------------------------

6. İşsizlikdən sığorta ödənişlərinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi və proaktiv təyinat mexanizminin yaradılması	20		20 (İSF)	ƏƏSMN	2020-ci ilin aprel-dekabr ayları
--	----	--	----------	-------	----------------------------------

7. İşsizlikdən sığorta ödənişi bitmiş, lakin işlə təmin olunmamış şəxslərə və peşə hazırlığı kurslarında fasilə yaranmış müdavimlərinə xüsusi karantin rejimi dövründə sığorta ödənişinin və təqaüdlərin davam etdirilməsi, əməkhaqlarının birgə maliyyələşdirilməsi proqramının təkmilləşdirilməsi	2		0.6 (İSF)	ƏƏSMN	2020-ci ilin aprel-may ayları
---	---	--	-----------	-------	-------------------------------

ƏHALİNİN XÜSUSİ HƏSSAS TƏBƏQƏSİNDƏN OLAN ŞƏXSLƏRİN SOSIAL MÜDAFİƏSİNİN GÜCLƏNDİRİLMƏSİ İSTİQAMƏTİNDƏ

8. Sosial sığorta haqlarının azalması şəraitində kəsirinin bağlanması və əhaliyə sosial ödənişlərin (pensiya və müavinətlər) davamlılığının təmin edilməsi məqsədilə			200 (DSMF)	ƏƏSMN	2020-ci ilin aprel-
--	--	--	------------	-------	---------------------

Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2019-cu il üzrə yaranmış 200 mln manat ehtiyatının istifadə olunması					dekabr ayları
9. Ünvanlı dövlət sosial yardımını xüsusi karantin rejimi dövründə bitən ailələrə (şəxslərə) yardımının verilməsinin xüsusi karantin rejimi bitənədək davam etdirilməsi və bu dövrdə ünvanlı dövlət sosial yardımının təyinatının sadələşdirilməsi	62		3 (DSMF)	ƏƏSMN	2020-ci ilin aprel-may ayları
10. Yaşı 65-dən yuxarı tənha şəxslərə evlərində sosial xidmətlərin göstərilməsi və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan şəxslərə sosial xidmət müəssisələrində xidmət göstərilməsi	14			ƏƏSMN	2020-ci ilin aprel-may ayları
11. Sosial baxımdan həssas əhali qrupuna aid edilən ailələrin üzvü olan tələbələrin təhsil haqqı xərclərinin ödənilməsi		40		TN, MN	2020-ci il ərzində
12. Əhaliyə güzəştli işıq limitinin aprel-may aylarında 100 kvts. həcmində artırılması		10		İN, MN	2020-ci ilin aprel-may ayları

III. MAKROİQTİSADI VƏ MALİYYƏ SABİTLİYİ

1. Yeni iqtisadi reallıqları özündə əks etdirən makroiqtisadi siyasət çərçivəsinin hazırlanması				AMB, MN, İN	2020-ci ilin aprel ayı
2. Monetar situasiyadan asılı olaraq sterilizasiya portfelinin həcmnin genişləndirilməsi				AMB	2020-ci il ərzində
3. Karantin rejimi müddətində pandemiya zamanı zərər çəkmiş sahələrdə fəaliyyət göstərən sahibkarların öhdəliklərinin tənzimlənməsi məqsədilə kredit təşkilatlarına reqlativ tətillər verilməsi				AMB	2020-ci ilin aprel ayı
4. Kapitalın hərəkəti və valyuta rejiminin effektivliyinin artırılması istiqamətlərində kompleks tədbirlərin görülməsi və nəzarətin gücləndirilməsi				AMB	2020-ci il ərzində

Qeyd. **NK** – Nazirlər Kabineti; **İN** – İqtisadiyyat Nazirliyi; **MN** – Maliyyə Nazirliyi; **ƏƏSMN** – Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi; **TN** – Təhsil Nazirliyi; **KTN** – Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, **AMB** – Azərbaycan Mərkəzi Bankı; **DGK** – Dövlət Gömrük Komitəsi; **İKZF** – İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu; **DSMF** – Dövlət Sosial Müdafiə Fondu, **İSF** – İşsizlikdən Sığorta Fondu